

Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě
Komenského 10, 586 01 Jihlava

Zřizovatelem organizace je Kraj Vysočina

BYLO - NE - BYLO

mýtus - vzpomínka - idol - pohádka - sen

**Radka Bodzewicz, Klaudie Hlavatá, Sabina Knetlová,
Anna Ruth, Moemi Yamamoto**

kurátor: **Radek Wohlmuth**

termín výstavy: **23. 2. – 26. 5. 2024**

místo konání: **Oblastní galerie Vysočiny v Jihlavě, Komenského 10**

Výraz *bylo nebylo* představuje tradiční úvod do ústně předávaných příběhů v mnoha kulturách, včetně té české. Má kořeny v dávnověku a už tehdy se používal k otevírání vyprávění nejrůznějšího druhu, přičemž připravoval posluchače na přechod do světa fantazie. Vzájemně se vyvracející zkratka zosobňuje paradox, postavený na znejistění a ambivalenci, protože logicky vzato odráží fakt, že něco může být pravdivé i nepravdivé, respektive skutečné i neskutečné zároveň. Tím ve druhém plánu naznačuje, že příběh, ačkoli je třeba zasazen do vyfabulovaných kulis, může být založen na reálných událostech, prožitcích, modelech chování nebo pravdách, které zůstaly postupem času nebo vlivem okolností pozapomenuté, zkreslené a tím pádem ne úplně čitelné. Přestože jsou tedy jednotlivé prvky přetransformovány tak, že vytvářejí fantastický příběh, on sám stále nese stopy skutečnosti. Významová houpačka vtělená do slovního spojení *bylo nebylo* tak může sloužit jako svého druhu zaklínadlo, jako most mezi realitou a fantazií, mezi historickou pravdou nebo archetypem propsaným do každodennosti a metaforou obecného příběhu. A právě tato kvalita je také hlavním tématem výstavy.

Pět vizuálních umělkyní mladé generace, každá svým osobitým způsobem skládá fragmenty příběhů na pomezí reality a fikce, které spíš napovídají, než popisují, aby ve druhém plánu přiměly člověka přemýšlet a hledat hlubší smysl nejen v nich, ale i kolem sebe. Kurátorem projektu je Radek Wohlmuth.

Radka Bodzewicz / Mýtus

Když někdo vypráví příběh, jen málokdy ho reprodukuje přesně. Vypravěč si něco přidá, něco ubere, a postupným tradováním ho tak zbavuje konkrétních rysů. Vstupují do něj naopak rysy archetypové/společné a tím více oslovují duši. Tak bych vysvětlila i můj zájem o mýtus a jeho inspiraci v obrazech. Opakováním něco přidám a něco uberu a tím se dostávám k tomu, co je pro mě podstatné. Zabývala jsem se fenoménem *Matky*, tím co ve mně téma mateřství a archetypu matky vyvolává, jaké obrazy ve mně evokuje. Co k mateřství patří a jaké je to vidět svět očima dítěte. Každý máme svou matku - ať už je to cokoliv - slunce nebo prostě naše máma a jsme s ní spojeni neviditelnou pupeční šňurou. Možná jenom na obraze si můžu dovolit být také stvořitelkou - vznikají tak mapy, ve kterých hnetu z abstraktní plochy a tak můžu skrze obraz rozumět někdy pro mě absolutně nesrozumitelnému světu.

Kludie Hlavatá / Vzpomínka

Chtěla jsem obrazy vyjádřit, jakým způsobem se do nás vzpomínky zapisují a především to, že zůstávají zapsané v našem těle. Bolestné vzpomínky si nemusíme pamatovat, ale v těle jsou neustále uloženy. V obrazech se nejedná o konkrétní vzpomínku, ale o proces vybavování si, prohlížení, posvícení si na vzpomínky, které třeba nechceme vidět nebo se k nim vracet. Podobně jako v terapii, když se zaměříme na jednu vzpomínku, díváme se na ni z různých úhlů. Nakonec už ani není důležité, jak se věci udály, ale jakým způsobem nás ovlivňují. Co způsobily, když se do nás zapsaly. Proto v obrazech fotografie opakuji, měním jak barevnost, tak jejich koncepci. Gravírování mi pomáhá vyjádřit ty skryté vzpomínky - nasvícením se nám ukážou. Některé vzpomínky vycházejí z mého fotoalba, jiné jsou náhodné. K výstavě jsem dost vycházela z knihy *Nadějně vyhlídky* od Charlese Dickense: *Zamysli se, na okamžik, nad dlouhým řetězem ze železa nebo ze zlata, z trní nebo z květů, který by tě nikdy nespoutal, nebýt toho, že jeho první článek ukul jeden památný den!*

Sabina Knetlová / Idol

Sochu *Idol* jsem pojala jako takový organismus, rozvětvený, kořenový,...ke kterému se je, v případě potřeby, možné připojit. Když jsem na něm pracovala, přemýšlela jsem nad tématy jako jsou uzdravení, léčení, zdroj energie / života. Kompozičně jsem to směřovala k oltáři. Rozevřené dlaně mají otvírat cestu k onomu *Idolu* - vyléčení/ uzdravení, atd.... Dále vznikly reliéfy hlavy, ruky a nohy. Ty jsou inspirované votivními dary, kdy tmavá místa zobrazují místa zranění. Třetí věc představuje *Smyčku / Dotek*. Jde v tom o nějaký vztah, dualitu v jednotě. Dá se to vztáhnout na mezilidské vztahy, ale spíš v tom vidím vnitřní vztah člověka k sobě samému. Jde tam o ten dotek, který propojuje rozdílné a tvoří jednotu. Chvilí jsem si nebyla jistá symbolem ležaté osmičky, ale nakonec mi nekonečno k tématu modly začalo sedět.

Anna Ruth / Pohádka

Příběhy, které nám jsou vyprávěny, často začínají v okamžiku, kdy do nich vstupuje princ jako onen hybatel známého vyprávění. Avšak co se děje s princeznou ve věži před tím, než zazní ono „*Lociko, Lociko, spust' dolů své vlasy*“? V mé vizuální interpretaci sleduji jinou perspektivu příběhu. Zachycuji výhledy z věže, portréty ženy v její samotě. Její kontakt s vnějším světem se omezuje na pohled skrz okna a doteky jen skrze mříže. Jediné vnější podněty jsou rostliny a drobný hmyz, který se k ní dostává okny. Zaměřuji se na detaily interiéru a sleduji rutinu, každodennost její izolace. Objevují se minimální změny v motivech a pouze jemné posuny. Zhmotňuje se dialog mezi uvězněnou ženou a prostředím její věže.

Moemi Yamamoto / Sen

Maluji často podle snů, které si zapisuji do svého deníku. Možná bych chtěla vytvářet něco jako jejich „zkameněliny“. Sny jsou mizící iluze, ale realita se také stává iluzí, když se čas vnímaný jako „ted' a tady“ posune a plyne dál. Podle Bergsona jsou prý sny zjevení jako tanec vzpomínek, které byly uloženy ke dnu moře pamětí, aniž byly použity pro skutečnost. Já bych chtěla dát tomu tanci vzpomínek konkrétní rysy a tím ty mizící iluze můžu nechat přítomné ve skutečnosti. Myslím si, že ve vzpomínkách, které nebyly použity ve skutečnosti, je něco důležitého. Ne pro efektivní život, ale pro opravdový čas, ve kterém můžu vnímat svět jako sympatické místo.

Děkujeme všem soukromým zapůjčitelům, institucím a umělkyním za laskavé zapůjčení děl.

Seznam vystavených děl

Sabina Knetlová

Idol, 2024, kolorovaný beton, zahradní hadice

Smyčka, 2024, kolorovaný beton, zahradní hadice

Noha, 2024, kolorované dřevo

Ruka, 2024, kolorované dřevo

Hlava, 2024, kolorované dřevo

Moemi Yamamoto

Sen ve snu, 2023, tempera, olej na dřevěné desce, 45 x 56 cm

Falešné muzeum, 2023, tempera, olej na dřevěné desce, 90,2 x 80,5cm

Pozorovatelka, 2023, tempera, olej na plátně, 55 x 51 cm

Noční odjezd, 2022, tempera, olej na plátně, 91 x 100 cm

Spring, 2023, tempera, olej na dřevěné desce, 100 x 130 cm

Ahoj svobodo, 2023, tempera, olej na dřevěné desce, 80 x 90 cm

Krajina s horami, 2023, tempera, olej na dřevěné desce, 60 x 71 cm

Záhadné moře u nádraží, 2024, tempera, olej na dřevěné desce, 95,5 x 181 cm

Procházka za soumraku, 2022, tempera, olej na plátně, 100 x 80 cm

Soumrak, 2022, tempera, olej na plátně, 92 x 130 cm

Známky stínů, 2022, tempera, olej na plátně, koláž, akryl, 92 x 130 cm

Zkouška umění, 2022, tempera, olej na plátně, koláž, akryl, 81 x 110 cm

Někdo tě sleduje, 2022, tempera, olej na dřevěné desce, 70 x 75 cm

Noční zalévání, 2019, tempera, olej na dřevěné desce, 101 x 74,5 cm

Kludie Hlavatá

Ztracená vzpomínka I., kombinovaná technika na plexiskle, 122cm x 220 cm

Labyrint, kombinovaná technika na plexiskle, 57,5cm x 123,5 cm

Noční můra, kombinovaná technika na plexiskle, 61 x 36 cm

Hluboká zranění, kombinovaná technika na plexiskle, 125 x 80 cm

Tělo si to všechno pamatuje, kombinovaná technika na plexiskle, 200,5cm x 252,5 cm

Jakoby se to už někdy stalo, kombinovaná technika na plexiskle, 78 x 60 cm

Ztracená vzpomínka II., kombinovaná technika na plexiskle, 122cm x 220 cm

Už se to nemusí opakovat, kombinovaná technika na plexiskle, 45 x 34 cm

Chceš mi to někdy vyprávět?, kombinovaná technika na plexiskle, 44 x 47 cm

Okamžik, kombinovaná technika na plexiskle, 49 x 35 cm

Anna Ruth

Motýl, akryl na plátně, 60 x 60 cm
Do you hear her, akryl na plátně, 150 x 150 cm
Datura, akryl na plátně, 60 x 60 cm
Play, akryl na plátně, 60 x 60 cm
Hide and seek, akryl na plátně, 60 x 60 cm
Datura II, akryl na plátně, 200 x 150 cm
Void, akryl na plátně, 200 x 150 cm
Okno I, akryl na plátně, 200 x 150 cm
Okno II, akryl na plátně, 200 x 150 cm
Tower, akryl na plátně, 200 x 150 cm

Radka Bodzewicz

Vdechnutí života. Lidé se počali hýbat, až když je vzala do náruče, 2023, kombinovaná technika na lnu, 150 x 150 cm
Rojící se slzy, 2023, olej na lnu, 120 x 80 cm
Mytí rukou, 2023, kombinovaná technika na plátně, 150 x 150 cm
Ukradené slunce, 2023-2024, kombinovaná technika na plátně, 190 x 160 cm
Duch přírody, 2023, kombinovaná technika na bavlněném plátně, 140 x 140 cm
Rozvíjející se svět, 2024, olej na lnu, 140 x 160 cm
Obři a malí hrdinové, 2024, olej na lnu, 100 x 130 cm
Zrození Slunce, 2023, olej na lnu, 120 x 80 cm
Pachamama, 2023, olej na lnu, 120 x 80 cm
Koberec. Urobická podstata, 2024, olej na bavlněném plátně, 150 x 150 cm

Wi-Fi: OGV
heslo: jigalerie

Nainstalujte
Artive app

Install the
Artive app

Podívejte se na obraz
pomocí svého telefonu

View the artwork
through your
smartphone